

žito, vybočuje-li jednání obžalovaného, hledíc k poměrům vyvolaným válkou, za účelem docílení zisku z mezí řádného a solidního obchodování a je-li způsobilým, by jím byla cena předmětu potřeby stupňována. V tom, že obžalovaný neměl živnostenského oprávnění k nákupu dobytka, nelze tedy ještě spatřovati okolnost, dodávající jeho počínání rázu pletich. Obžalovaný udal při hlavním přeličení, že nemá vlastní legitimace k nákupu, že nosí živnostenský list bratrův. Tím byl pro nalézací soud dán podnět k tomu, by se zabýval otázkou, nakupoval-li obžalovaný dobytek pro sebe, totiž za účelem dalšího prodeje dobytka nebo výseku masa z něho, nebo pro svého bratra. Otázka ta má pro posouzení věci rozhodující význam, neboť kupoval-li obžalovaný dobytek jako pouhý nakupovač, tedy zřízenec svého bratra, bude soudu nalézacímu uvažovati, zdali taková činnost se vymyká z rámce řádného obchodování, či zda vzhledem k místním poměrům a ostatním ze spisů vycházejícím okolnostem lze činnost tu považovati za hospodářsky zbytečnou. Dojde-li soud k úsudku, že činnost ta není ani hospodářsky zbytečnou ani z rámce řádného obchodování vybočující, mohl by v tom po případě býti spatřován jeden z důvodů, že jeho jednání nezakládá skutkové povahy pletich. Kupoval-li dobytek ve vlastním jméně, bylo by důležité zjistiti, zda přiváděl maso z koupených dobytčat přímo do spotřeby či zda prodával dobytčata dále; v tomto případě vsunoval by se jako zbytečný a hospodářsky škodlivý článek do obchodu dobytčat a v činnosti jeho mohla by býti spatřována skutková povaha přečinu řetězového obchodu dle § 11 čís. 4 zák. lichevního. Ježto nalézací soud těmito okolnostmi, pro posouzení věci s právního hlediska rozhodujícími, se nezabýval, jest výrok jeho neúplným a zmatečným dle č. 5 § 281 tr. ř., a bylo proto rozsudek zrušiti a věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl. Neshledá-li nalézací soud v jednání obžalovaného řetězového obchodu nebo pletich dle § 11 č. 4 zák. lichevního, bude mu uvažovati o tom, nezakládá-li jednání toto skutkové povahy přestupku dle § 9 cit. zákona. Tu musil by soud ovšem zjistiti, byla-li dotýčenými prodavači dobytka určitá cena požadována; okolnost, že snad obžalovaný přeplácel úředně stanovenou cenu nebo cenu až dosud obvyklou, přicházela by v úvahu teprve tehdy, nepožadovali-li prodavači, od nichž obžalovaný krávy koupil, určité ceny.

Čís. 895.

»Zapovězenými činy« ve smyslu § 305 tr. zák. jsou i trestné činy soukromožalobní.

(Rozh. ze dne 30. června 1922, Kr I 354/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 11. března 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 305 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost má mylně za to, že pojmu činů v zákonech zapovězených dle § 305 tr. zák. neodpovídají trestné činy, které lze stíhati jen

k obžalobě soukromé, zejména tedy přestupky proti bezpečnosti cti. Zákon, mluvě o činech, v zákonech zapovězených, vůbec, v tom směru nijak nerozeznává a nelze seznati, proč by ohledně naznačených činů trestných měla být činěna výjimka, uváží-li se zejména, že skutkovou podstatu přečinu dle § 305 tr. zák. zakládá i vybízení, podněcování a svádění k činům nemravným, tedy i takovým, které v zákonech vůbec zapovězeny nejsou, a že konečně ani pojem činů v zákonech zapovězených není omezen pouze na takové činy, které se stíhají jako činy, trestné dle všeobecného zákona trestního, nýbrž spadají pod něj i činy, podléhající stíhání dle jiných ustanovení zákonných.

Čís. 896.

Shluknutí (§ 283 tr. zák.) přestává teprve tím, že se dav rozpadne v nepatrné zlomky.

(Rozh. ze dne 30. června 1922, Kr I 537/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 17. února 1921, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §§ 283, 284 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Nalézací soud má za to, že shluknutí trvalo jen až do té chvíle, kdy byl zástup dělnictva, demonstrovavšího před budovou okresní politické správy, z náměstí vytlačen, kdy náměstí bylo četnictvem vyklizeno. Důsledně lze proto i důraz, který klade nalézací soud jednak na rozsudkové zjištění, dle něhož obžalovaný přišel na náměstí později, jednak na okolnost, že žádný svědek nepotvrdil, že byl obžalovaný v zástupu, chápati pouze v ten smysl, že obžalovaný nebyl v zástupu dělnictva, pokud demonstrovalo před budovou okresní politické správy. Právní názor nalézacího soudu je zřejmě pochybený. Pojmu shluknutí ve smyslu § 283 tr. zák. odpovídá shromáždění se množství lidí, které je svou povahou s to, ohrožiti veřejný klid a pořádek. O této způsobilosti zástupu dělnictva, které demonstrovalo před budovou okresní politické správy, nepochybuje ani soud nalézací. Než způsobilosti té a tedy rázu shluknutí nepozbylo ono množství nezbytně již tím, že byl zástup vytlačen z náměstí, podrželo naopak onu způsobilost a onen ráz po tak dlouho, pokud nebylo rozptýleno, pokud se nerozpadlo v nepatrné zlomky, které by již způsobilosti, rušiti veřejný klid a pořádek, nejevily. Zjištění rozsudkové, že náměstí musilo být vyklizeno četnictvem, že zástup byl z náměstí vytlačen, neznamená proto ještě, že zástup byl tím zároveň také již rozptýlen a učiněn takto nezpůsobilým, rušiti veřejný klid a pořádek. Pokud však k tomu nedošlo, mohlo i nadále trvati také shluknutí a důsledně dlužno pak i o obžalovaném říci, že se způsobem, zjištěným v rozsudku, zachoval při shluknutí. Rozsudek, vycházející z onoho právně mylného